

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Mfv.II.10.785/2016/5.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke
Dr. Bors Szilvia előadó bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes:

A felperes képviselője: jogtanácsos

Az alperes:

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: közalkalmazotti illetmény-különbözet megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Kaposvári Törvényszék 2.Mf.20.757/2016/4.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.M.321/2015/14/II.

Rendelkező rész

A Kúria a Kaposvári Törvényszék 2.Mf.20.757/2016/4. számú ítéletét a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.M.321/2015/14/II. számú ítéletére kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A felek felülvizsgálati eljárási költségét egyenként 10.000 (tízezer) forintban, a felülvizsgálati eljárás illetékét 50.000 (ötvenezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes az alperesnél állt közalkalmazotti jogviszonyban középfokú besorolású munkakörben. Az alperes 2012. január 1-jétől 101.063 forint, kerekítve 101.100 forint garantált illetményben, 29.800 forint munkáltatói döntésen alapuló illetményrészben, összesen 130.900 forint illetményben részesítette, ezen kívül munkatársi

címpótlékot adott felperes részére 2014. december 31-ig. Az alperes 2015. január 28-án kelt intézkedésével a felperes illetményét módosította, ezért 2015. január 1-jétől garantált illetménye 103.950 forint, garantált bérminimumra történő kiegészítésének összege 18.000 forint, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összege 16.500 forint lett, így illetménye kerekítve 138.500 forintra emelkedett, amely mellett munkatársi címpótléka változatlanul folyósításra került.

- [2] A Kollektív Szerződés 4. pontja alapján a háromévenkénti magasabb fizetési fokozatba sorolás alapján, az illetményt havonta 4.700 forinttal növelte az alperes.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes pontosított keresetében 2013. augusztus 1-jétől 2015. december 31-ig terjedő időtartamra illetmény-különbözet megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra hivatkozva, hogy a munkáltató 2013. és 2014. évben nem tett eleget a garantált illetmény garantált bérminimumra történő felemelési kötelezettségének, illetve a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt nem a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 66. § (9) bekezdése b) pont szerinti garantált illetményen felül biztosította. Érvelése szerint a garantált illetményen felüli munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt az alperes kizárólag a Kjt. 66. § (7) és (8) bekezdése szerinti módon, negatív minősítés következményeként csökkenthette volna.
- [4] Hivatkozott arra, hogy 2015-ben a 2014-ben jogszerűen járó összilletménye nem csökkenthető, azt kizárólag közös megegyezéssel módosíthatta volna alperes.
- [5] Kitért arra is, hogy a Kollektív Szerződés 4. pontja alapján a besorolás változásakor a közalkalmazottat 4.700 forintos illetményemelésben kellett volna részesíteni, ennek az alperes nem tett eleget.
- [6] Erre figyelemmel a felperes 2013. augusztus 1-jétől 2013. december 31-ig havi 12.900 forint, 2014. január 1-jétől 2014. december 31-ig havi 16.900 forint, 2015. január 1-jétől 2015. december 31-ig havi 9.300+4.700, azaz 14.000 forint illetmény-különbözet megfizetését kérte középidőarányos kamattal terhelt, perköltsége megállapítása mellett.
- [7] Az alperes a kereset elutasítását kérte, egyúttal elsődlegesen viszontkeresetet, másodlagosan beszámítási kifogást terjesztett elő 2013. augusztus 1. és 2015. december 31. között 28.000 forint jogalap nélkül felvett bérkompenzáció megfizetésére. Álláspontja szerint amennyiben a munkáltató a munkáltatói döntés alapján többletjuttatást ad a közalkalmazottnak, az nem válik az illetményét illetően önálló alanyi jogosultsággá. Az alanyi jogosultság a garantált illetményrészre, valamint az összilletmény egészére vonatkozik. Mivel a teljes illetmény csökkentését a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csökkentése nem

eredményezte, a felperes jövedelmét érintő alanyi jogosultsága nem szenvedett sérelmet. Álláspontja szerint amennyiben a felperes illetménye 2013-ban 148.800 forint lett volna, akkor havi 13.800 forint lenne a bérkompenzáció mértéke, ehelyett havi 14.600 forintot kapott, a különbözet 4.000 forint a 2013-as évre. 2014-ben havi 13.500 forint lett volna a bérkompenzáció mértéke, ehelyett havi 14.600 forintot kapott, a különbözet 13.200 forint a 2014-es évre. 2015-ben havi 13.200 forint lett volna a bérkompenzáció mértéke, ehelyett havi 14.100 forintot kapott, a különbözet 10.800 forint a 2015-ös évre.

- [8] A felperes ellenkérelmében a viszontkereset jogalapját vitatta, az összecszerűségét nem. Álláspontja szerint a munka törvénykönyvéről szóló 2012. I. törvény (továbbiakban Mt.) 164.§ szerint az igény 60 napon túl nem érvényesíthető.

Az első- és a másodfokú ítélet

- [9] A Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az 5.M.321/2015/14/II. számú ítéletével a felperes keresetét és az alperes viszontkeresetét elutasította, kötelezte felperest 10.000 forint perköltség megfizetésére.
- [10] Ítéletének indokolása szerint az alperes nem követett el jogszabálysértést, amikor 2013. augusztustól a kinevezést nem módosította. Az alperes a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a garantált illetmény összegébe átcsoportosíthatta, feltéve, ha a kinevezés szerinti illetmény nem csökkent, valamint nem csökkent a Kollektív Szerződésen alapuló illetményrész, ezért 2013-ban és 2014-ben nincs illetmény-különbözet.
- [11] Álláspontja szerint 2015-ben a kollektív szerződés alapján további 4.700 forint juttatás járt felperes részére, azaz összesen 15.360 forint, azonban a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a 16.500 forintos összeggel ezt meghaladta, így az alperes illetmény-különbözettel nem tartozik.
- [12] Figyelemmel arra, hogy a felperes illetménye nem változott, a bérkompenzáció összege sem csökkent, ezért a viszontkereset is elutasításra került.
- [13] A felperes fellebbezése és egyben - a 2015. évre vonatkozó Kollektív Szerződésen alapuló juttatás további összesen 2.400 forinttal történő - keresetfelemelése alapján eljáró Kaposvári Törvényszék 2.Mf.20.757/2016/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette, míg a fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta azzal, hogy felperest 5.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.
- [14] Ítéletének indokolásában egyetértett az elsőfokú bíróság által megállapított tényállással és annak jogi indokolásával. Hangsúlyozta, hogy a felperes illetménye a garantált bérminimumból és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészből tevődik össze. A Kjt. 21.§ (3) bekezdés és 24. § (2) bekezdés alapján a Kjt. 66.§ (9) bekezdése miatti kinevezésmódosítást csak abban az esetben kell

közölni, ha a közalkalmazott illetményét növelni kell. Jelen esetben nem volt ilyen kötelezettség, így alperes nem sértett jogszabályt, mert a felperes kinevezését nem módosította.

- [15] Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy a Kollektív Szerződés szerinti illetménynövekmény nem átcsoportosítható, azonban a felperes illetménye a garantált illetmény, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész és Kollektív Szerződésen alapuló juttatás együttes összegét meghaladta, így az alperes illetménnyel nem tartozik.
- [16] Az alperes a viszontkereset elutasítása körében fellebbezést nem terjesztett elő, ezért azt a bíróság ítélete nem érintette.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

- [17] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát kérte. Álláspontja szerint 2013. augusztus 1-jétől 2015. július 31-ig terjedő időre 332.400 forint illetménykülönbözet illeti meg 2014. augusztus 1-jétől számított törvényes kamatával és perköltséggel együtt.
- [18] Álláspontja szerint a bíróságok az irányadó jogszabályokat tévesen értelmezték, így megsértették a Kjt. 66.§ (9) bekezdésében, valamint az Mt. 6.§, 7.§, 46.§, 155.§ és 58.§-aiban foglaltakat. 2013. és 2014-ben a garantált illetmény összege nem felelt meg a Kjt. 66.§ (9) bekezdésének, míg 2015-ben a 2014-ben helyesen megállapított összilletmény nem csökkenthető jogszerűen, azt kizárólag közös megegyezéssel módosíthatta volna alperes. Érvelése szerint annak van jelentősége, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a garantált illetményen felül illetve meg, a garantált illetmény összegét ugyanakkor jogszabály ellenesen az adott évi garantált bérminimumnál kisebb összegben biztosította az alperes. A felperes kinevezése 2014. december 31-ig nem került módosításra, a felek között változatlanul hatályos volt, az abban foglalt egyes illetményelemek összege egyértelműen megállapított, így garantált illetménye 101.100 forint, míg a munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 29.800 forint volt. 2013. augusztus 1-jétől nem elégséges, ha a teljes illetmény eléri a garantált bérminimum összegét, mert a Kjt. 66.§ (9) bekezdése ezt a garantált illetményre írja elő. Épp ezért nem fogadható el az az alperesi érvelés, mely szerint a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész átcsoportosítható határozat hiányában, csupán az alperes perbeli hivatkozásával.
- [19] A 2014. évi összilletmény kizárólag a felek közös megegyezése alapján lett volna csökkenthető 2015. évben, ennek hiányában el kellett volna érnie a 2014. évi jogszerűen járó 152.800 forint összegű (5.000 forint címpótlékot is tartalmazó) illetményt. Ezt az álláspontot támasztja alá a Kúria több eseti döntése is. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrészre nézve és annak módosítását illetően is a munkáltatót írásbeli intézkedési és tájékoztatási kötelezettség terheli.

- [20] A felülvizsgálati kérelem a 2014. évi Kollektív Szerződésen alapuló (havi 4.700 forint) illetmény-különbözetre nem terjedt ki.
- [21] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte perköltségben marasztalás mellett.
- [22] Érvelése szerint a felperes megsértett jogszabályhelyként olyat nem jelölhet meg, amelyre a keresetében jogalapként nem hivatkozott. Ezért az Mt. 46.§-sal összefüggő érvelését, azaz az alperes határozathozatali kötelezettségének elmulasztását a Pp. 235.§ (1) bekezdés alapján nem lehet figyelembe venni.
- [23] Az alperes álláspontja szerint a felperes figyelmen kívül hagyja a Kjt. 85/A. § 1) és m) pontjainak megfogalmazását, amely szerint alapbéren illetményt kell érteni. Az Mt. 46.§ (1) bekezdés b) pontra tekintettel külön írásbeli tájékoztatási kötelezettsége a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész mértékéről a munkáltatónak nincs, mert a Kjt. alapján az az illetmény része, és nem azon túli juttatás az Mt. 46. § (4) bekezdése pedig csak az (1) bekezdésben meghatározottak változására írja elő a tájékoztatási kötelezettséget. Tekintettel arra, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a garantált illetményen felüli ugyan, de az illetmény, ezáltal az alapbér része, annak változásáról külön tájékoztatási kötelezettség a munkáltatót nem terheli, mert fenti jogszabályhely csak az alapbéren túli munkabér és egyéb juttatás vonatkozásában tartalmaz ilyen kötelezettséget.
- [24] A Kjt. 66.§ (1) bekezdés alapján a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a közalkalmazottat megillető garantált illetményen és nem garantált bérminimumon felül jár. Ez következik a Kjt. 66.§ (7) bekezdéséből is, mert csak az (1-5) bekezdésekre utal vissza és nem említi a (9) bekezdést, az ezzel ellentétes értelmezés az alperes szerint utólagos béremelésre való kötelezést jelentene.
- [25] A Kjt. 65.§ (1) bekezdés alapján tehát a munkáltatónak nincs kötelezettsége az évenként változó bérminimumra tekintettel új illetményhatározat hozatalára, ezt az Mt. 46.§ (1) és (4) bekezdése és a Kjt. 66.§ (9) bekezdése sem írja el, csupán a 3 évenkénti magasabb fizetési fokozatba sorolásnál köteles ezt megtenni. A felperes összilletménye a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész átcsoportosításával nem csökkent, ezért a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész egyoldalú intézkedéssel átcsoportosítható, megvonható volt, nem ütközött a Kjt. 24.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Mt. 58.§-ba.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [26] A felperes felülvizsgálati kérelme a következők szerint megalapozott.
- [27] A megállapított tényállás szerint az alperes 2013. augusztus 1-jétől 2014. december 31-ig terjedő időszakban a garantált illetmény változásáról, a garantált bérminimumnak megfelelő összegben történő megállapításáról, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegének változásáról, csökkentéséről a garantált illetmény

emelkedése miatt annak összegére történő átcsoportosításáról nem intézkedett, melynek hiányában intézkedését a felperessel nem is közölte. Az alperes kizárólag a perben hivatkozott arra, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a garantált illetmény összegénél a perbeli időszakban figyelembe vette. Erre figyelemmel a felperes garantált illetményét 2013. és 2014. években 101.100 forintban állapította meg a 2013. évre jogszerűen járó 114.000 forint és 2014. évre jogszerűen járó 118.000 forint garantált bérminimum helyett.

- [28] A közalkalmazott garantált illetménye és a megállapított illetménye nem azonos fogalmak. A garantált bérminimum a garantált illetmény és a garantált bérminimumra történő illetménykiegészítés együttes összege, míg e két illetményrész és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész együttes összege az illetmény. A garantált illetménynek és kiegészítésnek kell elérnie a kormányrendeletek alapján évenként meghatározott mértékű garantált bérminimum összegét a 2013. augusztus 1-jei hatályba lépéstől kezdődően a Kjt. 66. § (9) bekezdésre hivatkozott jog alapján.
- [29] A munkáltatói döntésen alapuló illetményrész - a garanciális feltétel mellett - csökkenthető vagy átcsoportosítható. Ekörben az alperest terheli annak bizonyítása, hogy a csökkentésről/ átcsoportosításról intézkedett, s ezt az intézkedését a felperessel jogszerűen közölte, míg ennek hiányában az újabb jogszerű közlésig a korábban jogszerűen közölt munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét kell figyelembe venni az illetmény mértékének megállapításakor.
- [30] A felperes 2015. január 1-jétől érvényesített követelése vonatkozásában az nem volt vitatott, hogy garantált illetménye 2015. január 1-jétől a garantált bérminimum összegének (122.000 forint) figyelembevételével került kiegészítésre, melyre az alperes 2015. január 1-jétől hatályos intézkedésében a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészből csoportosított át összeget. Ekkor garantált illetménye 103.950 forint + garantált bérminimumra történő kiegészítése 18.000 forint, kerekítve 122.000 forint volt, elérve a garantált bérminimum összegét, amely felett a munkáltató további 16.500 forint munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt folyósított, így összesen 138.500 forint illetményt kapott a felperes. Figyelemmel azonban arra, hogy 2014. évre jogszerűen járó (118.000 forint + 29.800 forint) illetmény összege kizárólag a felek közös megegyezésével csökkenthető, a felperest olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes a 2014. évi illetményét helyesen állapította volna meg, amely kiindulási alap a 2015. évi illetménymeghatározáskor.
- [31] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a fenti iránymutatás mentén kell vizsgálnia és meghatározni a 2013. és 2014. évekre havi és éves bontásban az illetmény-különbözet összegét, továbbá a 2014. évre jogszerűen járó illetmény összegét megállapítva, azt a 2015. évi kifizetett illetménnyel összevetve 2015. évre havi és évi bontásban meghatározni az illetmény-

különbözet összegét, valamint ennek függvényében elbírálni az alperes igényét.

- [32] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

Záró rész

- [33] A Kúria a Pp. 275.§ (5) bekezdés alapján a felek felülvizsgálati eljárásban felmerült felülvizsgálati eljárási költségének és a felülvizsgálati eljárás illetékének összegét megállapította azzal, hogy annak viseléséről az új határozatot hozó bíróságnak kell döntenie.
- [34] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. május 31.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Bors Szilvia s.k.
előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző